

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ЛАТИНСКИ ЈЕЗИК
СМЈЕР: СПОРТСКИ
РАЗРЕД: ПРВИ

Седмични број часова: 2
Годишњи број часова: 72

Општи и посебни циљеви програма:

Учење латинског језика треба да допринесе укупном интелектуалном развоју личности ученика. Циљ наставе латинског језика је да оспособи ученика да уочи, разумије и препозна језичку грађу, услове и вријеме у којем се развија латински језик-цивилизацијски контекст. Разумијевање везе између античког и савременог научног стваралаштва. Данас латински са грчким језиком чини окосницу научне терминологије. Боље разумијевање граматичких и других модела у српском и страним језицима.

Посебни циљеви:

- сазнајни - употреба наученог у конкретним ситуацијама;
- социјални - развијање однос појединца према заједници, разумијевање везе између античких и наших времена, развијање критичке свијести о историјском континуитету;
- мотивациони - подстицање радозналости;
- морално-етички - усвајање позитивних вриједности.

Теме и оквирни број часова

Писмо (2 часа) и изговор (2 часа),

Правопис (3 часа),

Деклинација (30 часова) и компарација (4 часа),

Конјугација (15 часова) и синтакса (8 часова),

Приједлози (1 час) и прилози (1 час) ,

Историја римске цивилизације (4 часа),

Римска митологија (4 часа)

Садржаји и оперативни циљеви (исходи) програма

Оперативни циљеви/Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• анализира развој римске државе;• дефинише и уочи подјелу гласова;• уочи дифтонге;• анализира класични и традиционални изговор• разликује пенултима и антепенултима.	Тема: писмо и изговор <ul style="list-style-type: none">• поријекло, распрострањеност, значај• писмо, нагласак, изговор• дужина слога	<ul style="list-style-type: none">• географско-историјски оквири у којима се развила римска цивилизација и значај антике за развој науке и културе,• српски језик, романски и германски језици.
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• зна врсте ријечи;• наброји промјенљиве и непромјенљиве врсте ријечи;• дефинише и разликује промјену по деклинацији и конјугацији.	Тема: Правопис Врсте ријечи: I Промјенљиве: substantiva adiectiva pronomina numeralia } declinatio ----- verba } coniugatio II Непромјенљиве: <ul style="list-style-type: none">• adverbia• praepositiones• coniunctiones• interiectiones	<ul style="list-style-type: none">• српски језик

Оперативни циљеви / Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<ul style="list-style-type: none"> Ученик треба да: анализира правила о подјели именица по деклинацијама; повезује систем падежа у српском и латинском језику; правилно наводи именице; анализира именице по деклинацијама; уочава на тексту припадност деклинацији; дефинише именице треће деклинације и-основа, сугласничких основа; дефинише правило средњег рода; анализира и разликује систем грађења и компарације придјева и прилога; наброји и разликује врсте, промјену и употребу замјеница; разликује бројеве и промјену; дефинише број уз именицу; правилно користи придјеве, замјенице и промјенљиве бројеве уз именице. 	<p>Тема: Деклинације</p> <ul style="list-style-type: none"> именска промјена genus-masculinum femininum neutrum numerus singularis pluralis casus: nominativus, genitivus, dativus, accusativus, vocativus, ablativus <p>Ia-declinatio (Н. Г. основа и род) IIo-declinatio IIIcons. declinatio -IIIi decl. IVu-declinatio Ve-declinatio</p> <p>изузеци у деклинацији</p> <ul style="list-style-type: none"> adiectiva (I, II, III declinatio) <p>Тема: Компарације</p> <ul style="list-style-type: none"> компарација придјева (правилна, неправилна, описна) <p>Тема: Римска митологија</p> <ul style="list-style-type: none"> pronomina (personalia, possessiva, demonstrativa, relativa, interrogativa) numeralia (cardinalia, ordinalia) 	<ul style="list-style-type: none"> српски језик, страни језици, биологија, медицина, право, историја, географија, математика, хемија, физика, филозофија и др.

Оперативни циљеви / Исходи	Садржаји програма / Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише основе глагола; • анализира тематску и атематску промјену; • одреди вријеме; • разликује императив презента и императив футура. Уочи облике помоћног глагола; • дефинише и разликује пасив у простим и сложеним временима; • анализира претварање активне у пасивну реченицу; • опише начин грађења и компарацију прилога; • разликује приједлоге са акузативом и аблативом; • повезује систем падежа у српском и латинском језику; • самостално преводи текст; • анализира академску химну. 	<p>Тема: конјугације и синтакса</p> <ul style="list-style-type: none"> • навођење глагола у 4 облика • coniugatio • Ia-āre • IIe-ēre • IIIcons.-ēre • IVi-īre <p>проста и сложена времена (3+3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • глаголски начин- indicativus, coniunctivus, • imperativus. • стање: activum et passivum • 3 лица, 2 броја • глаголска имена • sum, esse, fui <p>Тема: Прилози</p> <ul style="list-style-type: none"> • adverbia (подјела и компарација) <p>Тема: Приједлози</p> <ul style="list-style-type: none"> • praepositiones (с акузативом, аблативом, акузативом и аблативом) <p>Тема: Историја римске цивилизације</p> <ul style="list-style-type: none"> • синтакса: присвојни генитив, диони генитив, аблатив времена • GAUDEAMUS 	<ul style="list-style-type: none"> • српски језик • страни језици • историја • географија • математика • биологија • хемија • физика • филозофија

Оперативни циљеви /Исходи	Садржаји програма / Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише основе глагола; • анализира тематску и атематску промјену; • одреди вријеме; • разликује императив презента и императив футура. Уочи облике помоћног глагола; • дефинише и разликује пасив у простим и сложеним временима; • анализира претварање активне у пасивну реченицу; • опише начин грађења и компарацију прилога; • разликује приједлоге са акузативом и аблативом; • повезује систем падежа у српском и латинском језику; • самостално преводи текст; • анализира академску химну. 	<p>Тема: Прилози</p> <ul style="list-style-type: none"> • adverbia (подјела и компарација) • praepositiones (с акузативом, аблативом, акузативом и аблативом) • синтакса: присвојни генитив, диони генитив, аблатив времена • GAUDEAMUS 	<ul style="list-style-type: none"> • српски језик • страни језици • историја • географија • математика • биологија • хемија • физика • филозофија

Провјеравање знања ученика проводи се на два начина: усмено и писмено.

Усмени одговори садрже у себи цјелину састављену од познавања свих елемената које наставник тражи од ученика:

- превод,
- граматичка анализа текста,
- питања везана за историјске садржаје,
- сналажење на непознатом тексту и способност уочавања већ познате грађе.
- Рад у групама је значајан за вредновање.

Поред усмених вјежби којима треба постићи правилну артикулацију и дикцију, препоручују се и писмене вјежбе: диктати, допуњавање, проширивање реченице.

Писмено изражавање:

Посебан вид писмених вјежби чине школски контролни и писмени задаци.

Школски контролни и писмени задаци јесу рекапитулација пређеног градива. Један контролни задатак у I полугодишту.

Два писмена задатка (превод реченица са латинског језика на српски језик и обратно) у

II полугодишту.

Школски задаци дају индивидуалну слику ученика и дају податке како су усвојени одређени садржаји.

Дидактичка упутства и препоруке:

- Наставник на часу са ученицима треба да успостави пријатну и радну атмосферу;
- Стално радити на подстицању самосталности у раду, култури дијалога и толеранцији, култура лијепог говора и понашања;
- Различити облици наставе;
- Развијање вјештина слушања, читања и писања;
- Ученици треба да сами закључују (изводе правила);
- Самосталан рад ученика (самостално проналажење одговарајућих примјера заграматичка правила, инсистирати на сентецама);
- У наставу уносити цивилизацијске елементе (римска култура и развој друштва на примјерима, упућивање ученика на дјела античке књижевности, стицање знања о античкој цивилизацији);
- Ученик уочава, препознаје и разумије језичку грађу текста.